

Hoitotahto

Hoitotahdossaan henkilö ilmaisee hoitoa ja hoivaa koskevan tahtonsa sellaisen tilanteen varalta, jossa hän ei enää kykene tekemään päätöksiä. Hoitotahtolomakkeita on erilaisia. Siinä voi ilmaista tahtonsa mm. elämän loppuvaiheeseen liittyvissä päätöksissä (esim. luopuminen elämästä lyhytaikaisesti pidentävistä hoitotoimenpiteistä) sekä hoitoa ja hoivaa koskevat toiveensa. Pätevän hoitotahdon tekeminen edellyttää, että tekijä ymmärtää riittävällä tavalla hoitotahdon merkityksen ja sisällön. Hoitotahto kannattaa aina laatia kirjallisena, mutta myös suullisesti ilmaistu hoitotahto on pätevä. Hoitohenkilökunta on velvollinen noudattamaan hoitotahtoa. Hoitotahto toimitetaan omaan terveyskeskukseen missä se kirjataan potilastietojärjestelmään maininnalla alkuperäisen hoitotahdon säilytyspaikasta (yleensä oman terveyskeskuksen arkisto) tai asiakas voi kirjata sen suoraan Omakantaan.

Valtakirjavaltuutus

Tavallinen valtakirja on usein riittävä keino turvaamaan sairastuneen etuja esim. silloin kun lähiomainen huolehtii sairastuneen jokapäiväiseen elämään kuuluvista asioista. Valtuuttaja antaa valtuutetulle valtakirjan, jossa määritellään valtuutetun hoidettavaksi annetut asiat kuten pankkiasioiden hoitaminen tai viranomaisten luona asiointi. Valtakirja tulee voimaan heti. Valtakirjavaltuutusten lisäksi etenkin puolisoitten välisessä raha-asioitten hoitoa helpottaa jos puolisoilla on käyttöoikeus toistensa tileihin ja että laskut hoidetaan mahdollisuuksien mukaan pankin kanssa sovittavilla suoralaskutus sopimuksilla.

Edunvalvontavaltuutus

Edunvalvontavaltuutuksella henkilö valtuuttaa valitseman henkilön huolehtimaan asioistaan sen varalta, että hän myöhemmin tulee sairauden tai henkisen toimintakyvyn heikkenemisen vuoksi kykenemättömäksi hoitamaan asioitaan itse.

Edunvalvontavaltuutuksessa valtuuttaja määrittelee ne asiat, jotka valtuutus kattaa. Valtuutus tehdään kirjallisena mieluiten lakimiehen avustuksella ja se allekirjoitetaan kahden esteettömän todistajan yhtä aikaa läsnä ollessa. Valtuutus tulee voimaan vasta tarvittaessa ja maistraatin vahvistuksella, alkuperäisen valtakirjan sekä lääkärinlausunnon perusteella.

Edunvalvonta

Edunvalvonnalla tarkoitetaan holhoustoimilain mukaista edunvalvontaa. Jos muistisairaahan ihmisen etuja ei saada turvattua muilla keinoin, kuten esimerkiksi yhteisin pankkitilein, valtakirjalla tai edunvalvontavaltuutuksella, voidaan hänelle määrätä edunvalvoja. Edunvalvojan määrääminen on kuitenkin viimesijainen keino muistisairaahan ihmisen etujen turvaamisessa. Edunvalvojaksi voidaan määrätä esimerkiksi lähiomainen, luotettu ystävä tai virkamies edunvalvoja. Maistraatti valvoo edunvalvojan toimintaa.

Valtakirja KELA-asiointia varten

Tietosuojamääräykset sitovat myös Kelaa. Tarvittaessa voi tehdä valtakirjan, jolla valtuutetaan toinen henkilö hoitamaan kaikkia asioita tai jotain tiettyä asiaa Kelassa, toistaiseksi tai määräajaksi.